

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. IV. Difficultates Contrariæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

rate spatii; cum ergo dolium replicatum occupet majus spatium, evadit etiam capacius. Ratio conclusionis est, quia cum hujusmodi prædicata opposita fundentur tantum in ubicationibus, & istæ sint diversæ & distinctæ, poterunt sine contradictione talia prædicata recipere. Quod patet ulterius in Christo Domino, qui in cælo extensus est, non item in Evcharistia; quia nempe in uno loco habet ubicationem definitivam, in alio circumscriptivam. Item in anima rationali, quæ cum locetur in spatio divisibili, potest in una manu moveri sursum, in altera deorsum.

Dicendum 4. Prædicata pugnancia quoad subiectum, & non præcisè quoad locum, æquè parum convenire possunt enti replicato, quàm non replicato. Unde 1. si in eodem subiecto duo contraria, v. g. summus calor & summum frigus, naturaliter conjungi non possint; nec poterunt in hujusmodi subiecto replicato connaturaliter, & vi solius replicationis conjungi. 2. si tamen possint in subiecto non replicato conjungi supernaturaliter, poterunt etiam eodem modo conjungi in replicato. 3. Si verò nec de potentia absoluta in subiecto non replicato conjungi possint, uti est amor & odium DEI, consensus & dissensus circa eandem rem &c. etiam supernaturaliter fieri non poterit, quantumvis subiectum replicetur. Conclusio hæc videtur ex terminis convenientior, quàm opposita, quæ dicit eundem hominem posse in uno loco peccare, in altero bene agere, esse hic Deo gratum, alibi ingratum &c. Ratio ulterior est, quia per replicationem non tollitur contrarietas talium accidentium, nec duplicatur subiectum: ergo tam parum poterunt esse in eodem subiecto replicato, quàm non replicato.

Dicendum 5. Agens replicatum, nisi Deus dando novum *ubi*, novas etiam addat vires, non potest plus, quàm non replicatum, nisi ratione applicationis. Patet ex dictis, quia replicatio per se non auget vires, sæpius tamen agens melius applicat. Hinc autem inferitur 1. hominem replicatum non esse fortio-rem, facilius tamen posse hostem vincere, quia ipsum potest aggredi à fronte & à tergo. 2. Posse quidem in duplici loco comedere, non tamen plus, quia per cibum in uno loco etiam saturatur in alio, ut patet ex concl. 1. 3. Sicut in uno loco non potest spectare comædiam, & attentè studere, ita nec in diversis. 4. Posset tamen homo replicatus à pluribus videri, quia pluribus applicatur, ex qua præsentia sequitur reflexio lucis, aut productio specierum in oculis intuentium, sine defatigatione aut reactione corporis replicati. 5. Homo replicatus, etsi plura posset objecta videre, non tamen omnia semper distinctissimè, quia tandem in retina tot concurrerent, ut visio fieret confusa. Uno verbo illa potest homo replicatus, quæ sequuntur ex multiplicitate ubicationis, non tamen potest ea, quæ supponunt multiplicitem subiecti.

§. IV.

Difficultates Contrariæ.

PRImam sic proponit Albertinus quidam Calv. lib. 1. cap. 26. si idem corpus esset simul Lugduni & Rotomagi, tunc distaret à seipso, sicut distant hujusmodi civitates, posset ad seipsum accedere, esset Lugduni simul actu & potentia &c. in quo argumento ita sibi complacet homo hæreticus, ut mox subjungat, se non concipere, quid ad hoc responderi possit. Resp. tamen, difficultatem

S

non

non esse tantam, quantam sibi fingit Albertinus, modò distinguat ubicationem à re ubicata, & sciat plurima hujusmodi prædicata non convenire, nisi rebus distinctis. Imprimis enim, quòd civitas Rotomagensis distet à Lugdunensi, clarum est, sunt enim duæ res distinctæ habentes ubicationes remotas; at quomodo corpus ubicatum Rotomagi potest distare Lugduno, aut à seipso Lugduni, cum illud ipsum Lugduni sit? Ubicationes quidem ejusdem corporis distant inter se, at non corpus, quod est idem. 2. Accedere si propriè loquamur, est transire de loco, in quo sum, ad locum, in quo non sum, ut fiam propior alteri: si verò ipsissimus Ego jam sim Lugduni, quomodo fiet talis accessus? poterit quidem dari alia ubicatio propior, sed non alter Ego. 3. Si sum actu Lugduni, non possum ibidem esse potentiâ, nisi quatenus possum in alio civitatis angulo habere ubicationem aliam, loco ubicationis Rotomagensis. Sic licet anima sit in capite, quod distat à pede, non tamen distat à se, aut accedit ad se. In his non potest esse quæstio, nisi de nomine: rem intellige, & loquere prout placuerit.

Altera difficultas sic proponitur ab aliis: si Petrus Monachii replicatus sentiret calorem ignis sibi Romæ applicati, tunc ignis Romanus ageret in distans; hoc fieri non potest: ergo. Resp. ne. maj. si enim Petrus est Romæ, ignis non agit in distans: quòd autem calor & sensatio hîc Monachii replicetur, id non facit ignis Romanus, sed Deus, qui Petrum replicat cum accidentibus sibi unitis. Sic etiam corpus Christi, quod est Monachii, comedunt Romani, quin agant in distans.

3. Implicat contradictionem, ut pars sit æqualis toti; talis autem æqualitas in replicatione contingeret; semi-palmus enim replicatus æqualis est palmo: ergo. Resp. imprimis sequi exinde, impossibilem esse penetrationem, in qua similiter palmus redactus ad semi-palmum æqualis esset semi-palmo; unde si ex hoc capite negetur replicatio circumscriptiva, neganda etiam erit penetratio, quod saltem Thomistæ non faciunt. Resp. igitur pro utrisque, ne. mi. prob. dist. Semi-palmus replicatus esset æqualis palmo ratione suæ entitatis, ne. ratione ubicationum, majorisque extensionis & spatii, quod occupat, con. Quid mirum si alteri ex duobus civibus plures accedant divitiæ, & dein tot habeat solus, quot priùs uterque? Sicut enim semi-palmus per motum successivè majus spatium occupat, quàm palmus quiescens; ita etiam majus occupat sæpius replicatus.

4. Si idem homo motibus contrariis sibi per ubicationes propiores quodammodo obviàm procederet, quid tunc fieret? an penetraretur? Resp. non penetratum iri; quia nunquam eædem partes conjungerentur, nam oculus dexter responderet sinistro &c. Quòd si supponas unicum punctum replicatum, dico, nec tunc fieri penetrationem, quia vel DEUS conservaret illius ubicationem contiguam, & tunc esset in duplici loco: vel non conservaret, & tunc non regrederetur in seipsum, cum non possit habere duplicem ubicationem ejusdem classis; sed tunc existeret per unicam ubicationem sine penetratione, quæ saltem duo supponit.

5. Posita replicatione posset Petrus in uno loco occidi & mori, & in alio vivere: ergo esset vivus & mortuus, quod implicat. Resp. nunquam posse simul esse vivum & mortuum: ut enim moriatur Petrus, debet destrui ejus unio per cessationem ab actione ejus conservativa; quod si fiat, nusquam potest existere unio, consequenter nec Petrus vivere. Quod si alicubi existat hæc unio & actio, Petrus non erit mortuus, sed ibidem vivet, licet non vivat alibi. Con-

nati-

naturaliter autem destrueretur hæc unio, si Petrus transfoderetur in eo loco, in quo habet ubi naturale: in eo autem, in quo habet ubi miraculosum, vel non penetraret gladius, quia non posset ubicationes partium corporis miraculosas mutare; vel Deus tantum cessaret à conservatione, non unionis, sed illius ubicationis. Quid autem fieret, si pereunte ubicatione unionis, aut etiam animæ, Deus adhuc conservaret Romæ ubicationem corporis Petri Monachii existentis? illud corpus essetne animatum, vel inanimatum? Resp. esse quæstionem de voce, in qua melius loquuntur, qui dicunt, esse animatum; quia unitam sibi habet animam, non quidem Romæ, sed Monachii.

Explicatis jam mundi, generatim sumpti ordine, principiis, causis, agendi modis, atque proprietatibus, ad singulas illius partes descendendum, progrediendo à superioribus ad inferiora, ab inanimatis ad animata.

CONTEMPLATIO VIII.

De Mundo Cælesti.

Cæli enarrant gloriam Dei, & opera manuum ejus annunciat firmamentum, inquit Propheta Regius Psal. 18. in his enim præ reliquis Divinitatis elucet radius, ubi suam quasi sedem fixit Divina majestas; ut proinde Aristoteles non dubitavit asserere, minimam cælorum notitiam omnem rerum inferiorum cognitionem antecellere, & hinc etiam merito generosus quidam terrenæ vanitatis Contemptor exclamavit: *Quàm sordet terra, dum cælum aspicio!* Igitur nos quoque, quibus Deus dedit erectos ad sidera vultus, amotis tantisper à terra oculis, externam cælestis nostræ Patriæ faciem contemplabimur, ut inde magis illius inhabitandæ in nobis ardeat desiderium, magisque in Dei laudem & amorem feramur semper. Hic statim recolenda sunt ea, quæ de sphaera mundi diximus Contempl. 1. cap. 4. & 5. Nunc de reliquis, quantum instituti nostri ratio exigit.

CAPUT I.

De Systemate Pythagorico, & Cælis in genere.

Systema hoc in dispositione partium Mundi omnium ferè antiquorum fuit, estque simplicissimum. Terram enim in centro firmamenti constituit: supra globum terraqueum statim occurrit atmosphæra terræ seu aër crassior, variis vaporibus & exhalationibus permixtus, ubi colliguntur nubes, emicant fulgura, erumpunt fulmina, &c. Supra hanc collocat sphaeram ignis; quia nempe putabant antiqui, ignis utpote levioris sedem propriam esse super aërem nostrum, sicut reliquorum elementorum, aquæ nempe & terræ, utpote graviorum sedes est infra aërem. Supra ignem ponebant cælum Lunæ, dein cælum Mercurii, tum Veneris, dein Solis, Martis, Jovis, Saturni, ac denique cælum stellarum seu firmamentum, quibus aliqui addebant ultimo loco primum mobile. Systema hoc valde esset facile, modò verum: sed omnino falsa est hæc orbium concentricitas; deprehensum enim est ab Astronomis, planetas subinde esse